

ПУБЛІЧНІ ПОСЛУГИ У СФЕРІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВА КАТЕГОРІЯ

ОБРУСНА Світлана Юріївна - доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри державно-правових дисциплін Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького

<https://orcid.org/0000-0001-9354-9235>

ГОЛОВАЧ О.А. - аспірант Харківського національного університету внутрішніх справ

УДК 342.922

DOI 10.32782/LAW.2020.3.5

Постановка проблеми

У сучасних умовах реформаційних процесів, що відбуваються в Україні, утвердження оновленої адміністративно-правової доктрини, в основу якої покладено людиноорієнтовану ідеологію, за якою держава має служити інтересам громадян і діяти на їх благо через всебічне забезпечення пріоритету прав, свобод і законних інтересів у сфері публічної адміністрації, розширення сфери надання публічних послуг, актуалізується питання дослідження адміністративно-правового регулювання їх надання в межах окремих видів діяльності. Крім того, наявність розгалуженої мережі суб'єктів надання різних видів публічних послуг, численних, а інколи і суперечливих нормативно-правових актів, негативно впливають як на використання ресурсу публічних послуг у цілому, так і в окремих сферах, у тому числі у сфері підприємницької діяльності.

Варто зазначити, що під час формування вітчизняної теорії публічних послуг у сфері підприємницької діяльності залишається все ще недостатньо розробленим загальноприйнятій понятійно-категоріальний апарат, який надалі б використовувався у фаховій літературі, правотворчій та правозастосовній практиці. Вказана проблематика набуває особливої актуальності в умовах реалізації пріоритетних напрямів державної політики щодо реалізації Стратегії розвитку України «Україна-2020», децентралізації влади в Україні, євроінтеграційних процесів, імплементації європейських та міжнародних стандартів тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Різні аспекти публічних послуг у межах юридичної науки досліджували В. Авер'янов, Ю. Битяк, В. Бевзенко, І. Коліушко, Т. Коломоєць, В. Колпаков, А. Комзюк, О. Копиленко, С. Кузніченко, О. Кузьменко, В. Куйбіда, Р. Мельник, О. Миколенко, Д. Приймаченко, М. Рабинович, В. Развадовський, О. Рябченко, А. Селіванов, С. Стеценко, В. Тимошук, Ю. Шаров та інші вчені.

На рівні дисертаційних робіт окремі питання певних видів публічних послуг вивчали І. Ковбас, Л. Приймак, Ю. Шиндель; аспекти адміністративно-правового регулювання підприємницької діяльності досліджували О. Клим, Н. Саніахметова, О. Баклан, Л. Грицаєнко. Однак в умовах утвердження людиноцентристської ідеології адміністративного права, суттєвого оновлення нормативно-правової бази комплексне наукове дослідження публічних послуг у сфері підприємницької діяльності має вагоме наукове та практичне значення. Системний підхід до дослідження публічних послуг у сфері підприємницької діяльності передбачає також формування належного понятійно-категоріального апарату, у тому числі й визначення змісту поняття «публічні послуги у сфері підприємницької діяльності».

Мета статті полягає у визначенні змісту поняття «публічні послуги у сфері підприємницької діяльності», характеристиці його правової природи та визначенні ознак як адміністративно-правової категорії.

Виклад основного матеріалу

Одним із визначальних чинників забезпечення реалізації прав особи в Україні, підвищення рівня довіри громадян до інститутів держави є вдосконалення механізмів взаємодії між особою і державою, зокрема й у напрямку надання публічних послуг як у цілому, так і у сфері підприємницької діяльності. Нині надзвичайно актуально не лише провести переорієнтацію в публічному управлінні, а й змінити роль публічних інститутів у взаємовідносинах з особою, установивши як пріоритет якісне надання їй послуг.

Для реалізації вказаного завдання варто удосконалити сучасні та створити нові інституційні та правові засади підвищення якості публічних послуг. Його розв'язання ускладнюється й тим, що нині як на теоретичному, так і законодавчому рівнях немає єдиного підходу до розуміння публічних послуг і визначення їх сутності, що стосується й сфери підприємницької діяльності. Наука адміністративного права та чинне законодавство оперують такими категоріями, як «публічні послуги», «державні послуги», «муніципальні послуги», «адміністративні послуги» тощо. Ці поняття розуміють і як синоніми і розмежовують, визначаючи їх особливі риси. Хибно було б як змішувати ці поняття, так і протиставляти їх, оскільки одна і та ж послуга може бути і публічною, і державною.

Для формулювання поняття «публічні послуги у сфері підприємницької діяльності» варто проаналізувати кожен його складову. Звернемось до етимології слова «публічний». Загальновідомо, що поняття «публічний» походить від латинського *publicus* – суспільний, народний та за «Словником іншомовних слів» означає той, який відбувається у присутності публіки, людей; прилюдний, привселюдний, гласний, відкритий; призначений для широкого відвідування, користування; громадський, загальний, загальнодоступний [1].

В «Академічному тлумачному словнику української мови» подано також кілька значень вказаного слова: 1) який відбувається в присутності публіки, людей; прилюдний, привселюдний, гласний, відкритий; 2) призначений для широкого відвідування, користування; громадський, загальний, загальнодоступний. 3) стосується публіки [2].

В. Даль, виводячи зміст терміну «публічний» із слова «публіка», визначає його як всенародний, оголошений, явний, відомий; організований для публіки, суспільства, народний, загальнонародний, всенародний, вселюдний; всіма спільний, такий, що всім належить [3, с. 535]. О. Кілієвич перекладає англійське слово *public* українською мовою як громадський, публічний, державний [4, с. 292].

У юридичних енциклопедіях та словниках термін «публічний» найчастіше вживається в таких словосполученнях як «публічна влада» (суспільно-політична влада, народо-владдя) та «публічне право» (система правових норм, якими регулюються суспільні відносини у сфері публічної влади) [5, с. 196-198].

Логічно, що органи публічної влади створюються з метою реалізації покладених на них функцій, виходячи із цього, невід'ємним є зобов'язання щодо надання послуг у сфері, до якої вони належать. І якщо функції органи влади реалізують із метою задоволення суспільних потреб, то послуги, які ними надаються, з метою реалізації призначення служити потребам та інтересам своїх громадян, тобто конкретної потреби особи. Причому акцент робиться на тому, що завдяки задоволенню таких потреб держава реалізує свою сутність як правова й демократична.

Поняття «послуга» в контексті «служіння» суспільству належить до кола соціально-економічних та правових категорій. Узагальнення досліджень учених-економістів дає можливість визначити низку підходів до розуміння поняття «послуга» це: 1) діяльність; 2) економічне благо; 3) різновид товару. На основі аналізу вказаних підходів С. Плакида визначає таке поняття послуги з погляду економічної науки: специфічний товар інфраструктурного характеру, який виражається в діяльності, пов'язаній із забезпеченням нормального або більш ефективного функціонування учасників ринку [6, с. 242].

У юриспруденції поняття «послуга» більш ґрунтовно досліджене в цивільно-правовій та господарсько-правовій науці. Хоча, як свідчить аналіз публікацій, у цивілістичній та господарсько-правовій доктрині до сьогодні відсутнє легальне і єдине доктринальне визначення поняття «послуга». В. Резнікова,

проаналізувавши сучасні концепції, узагальнила їх до наступних: 1) сутність послуги визначається через дію (Ю. Калмиков, С. Ємельянчик, Д. Степанов та ін.); 2) послуга як результат діяльності (Е. Романова, С. Алексєєв, Н. Індюков, М. Кротова, О. Красавчиков та ін.); 3) сутність послуги виводиться через сукупність (нерозривну єдність) діяльності та її результату (Т. Л. Левшина, Ю. В. Романець та ін.); 4) послуга як діяльність, що не має уречевленого результату (О. Іоффе, Є. Шешенін та ін.); 5) відмежування послуги від виду робіт за ознакою відсутності уречевленого результату; 6) послуга як різновид блага через аналіз сутності блага; 6) послуги пов'язані безпосередньо або опосередковано із задоволенням особистісних потреб, але безпосередньо не спрямовані на виробництво будь-яких предметів [7].

З погляду адміністративно-правової науки із запропонованих концепцій слухними будуть підходи, що визначають послугу як дію, діяльність. Крім того, розуміння послуги в цьому сенсі розглядається у поєднанні із словами публічні, державні, управлінські, муніципальні тощо.

У юридичній науці сформувалася низка підходів до визначення поняття «публічна послуга» та відокремлення його від суміжних понять. Так, О. Григораш виділяє такі підходи до його формулювання: 1) управлінська діяльність органів публічної влади та їх службових осіб, пов'язана із роботою з громадянами, підприємствами, установами, організаціями; 2) дії публічних суб'єктів із організації обслуговування населення, підприємств, установ, організацій та надання їм життєвонеобхідних благ; 3) публічні послуги, що надаються населенню у режимі цивільно-правового регулювання, але мають масовий характер, відповідальність за організацію яких несе орган публічної влади [8, с. 74].

А. Шаститко розглядає публічні послуги через їх основне завдання – підвищення ефективності державного управління – та пропонує два підходи до його розуміння: емпіричний (послуги, надані (у зв'язку з виконанням владних функцій) органами виконавчої влади і їхніми установами при безпосередній взаємодії з громадянами) й теоретичний (послуги, що мають властивості приватних

благ, але безпосередньо сполучені зі специфікацією й захистом прав власності окремих осіб) [9, с. 33-34].

Ю. Тихомиров під публічною послугою розуміє здійснення дій уповноваженим суб'єктом для задоволення потреб і прав інших осіб [10, с.10].

Декілька підходів до поняття «публічні послуги» пропонує і Л. Міцкевич: 1) діяльність державного апарату, що служить платникам податків; 2) послуги, що характеризують лише сферу діяльності держави, в якій організовується життєзабезпечення населення (містобудування, транспортне сполучення, каналізація, водопостачання, освіта, охорона здоров'я тощо); 3) послуги, що уособлюють позитивне державне управління; 4) функції державних органів, які здійснюють відповідні суб'єкти: органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, державні та муніципальні установи; 5) спосіб обслуговування громадян (безпосередня взаємодія з громадянами при їх зверненні та прийомі) [11, с. 32].

Учені-адміністративісти (І. Коліушко, В. Тимошук, Б. Савченко, В. Сорока, О. Григораш) вважають, що публічними є всі послуги, що надаються публічним сектором, за рахунок публічних коштів та за надання яких відповідальність несе публічна влада. Вони мають виступати загальним поняттям та розрізнятися за ознакою суб'єктності на: державні, муніципальні, управлінські, соціальні, адміністративні [12, с. 117].

На основі аналізу праць вказаних та інших вчених В. Легеза, розробляючи концепцію адміністративних послуг, пропонує таке їх визначення: врегульована публічно-правовими нормами діяльність органів публічної адміністрації щодо задоволення публічного інтересу з розгляду заяви фізичної або юридичної особи про видачу адміністративного акту (рішення, дозвіл, ліцензія, сертифікат, акт, посвідчення тощо), спрямована на забезпечення її прав і законних інтересів та/або на виконання особою визначених законом обов'язків шляхом фінансування за рахунок публічних коштів [13, с. 10].

Незважаючи на різні підходи, спільним у визначеннях, запропонованих науковцями, є те, що це певна діяльність надавачів, спрямована на задоволення потреб та законних ін-

тересів певних споживачів; послуги надаються суб'єктами публічного сектору і за їх надання відповідальність несе публічна влада.

Тобто ми можемо виділити певні ознаки публічних послуг: заявницький характер, публічно-правовий регламент, система суб'єктів їх надання – суб'єкти публічного адміністрування, орієнтованість на задоволення публічного інтересу. Такі ознаки визначає більшість дослідників. Деякі автори доповнюють ці загальні підходи та уточнюють чи виділяють окремі ознаки: 1) вони забезпечують діяльність загальнозначущої спрямованості; 2) мають необмежене коло суб'єктів, що користуються ними; 3) здійснюються або органом державної й муніципальної влади, або іншим суб'єктом; 4) ґрунтуються як на публічній, так і на приватній власності [12, с.9-10]. Крім того, В. Легеза досить слушно виділяє загальні (притаманні не лише публічним послугам, але й іншим послугам, які надаються суб'єктами публічної адміністрації) та спеціальні (публічний інтерес, індивідуальність, соціальна спрямованість, добровільність звернення, загальнодоступний характер, перевага соціального результату над економічним, безпосередня взаємодія із суб'єктами публічної адміністрації, доступність, прозорість тощо) ознаки публічних послуг [13, с. 10]. Названі ознаки характеризують публічну послугу як адміністративно-правову категорію.

Вважаємо, що базовим та таким, що потребує законодавчого закріплення, є визначення публічних послуг, запропоноване вченими-адміністративістами: послуги, що надаються публічним сектором, за рахунок публічних коштів та за надання яких відповідальність несе публічна влада. Вони мають розрізнятися за ознакою суб'єктності на державні, муніципальні, управлінські, соціальні, адміністративні тощо.

Для однозначного розуміння поняття «публічні послуги» доцільно закріпити його на законодавчому рівні, прийнявши відповідний закон, що регулював би досить широку сферу публічних послуг, оскільки вона значно ширша, ніж адміністративних, які є їх складовою.

Поняття підприємницької діяльності використовується у вітчизняному законодавстві як базова категорія в різних галузях права, у тому числі й адміністративного. Поряд із вка-

заною категорією розглядається категорія «підприємництво».

Підходи до тлумачення вказаних понять знаходимо в працях учених різних галузей наук. Німецьким вченим Петером Верханом зазначено, що важко знайти таку складну і неоднозначну сферу діяльності, як підприємництво. У ринковому господарстві вона реалізується на перехресті економіки, політики, техніки, юриспруденції, психології й етики [14, с. 5].

Юридичний аспект цих категорій має базуватися на аналогічних економічних категоріях. У сучасній західній економічній літературі підприємництво визначається як тип поведінки, як динамічний процес, що має інноваційний характер, і тощо. У юридичній літературі використовуються поняття «підприємництво», «підприємницька діяльність». Заслуговує на увагу декілька визначень.

В. Попандопуло визначає підприємницьку діяльність як сукупність правомірних вольових дій, що здійснюються професійно, систематично і на власний ризик особою, зареєстрованою як підприємець, з метою одержання прибутку [15, с. 20].

В. Сизоненко зазначає, що підприємництво – це не заборонена законом ініціативна, систематична діяльність приватних осіб (підприємців) і юридичних осіб, заснована на приватній або на іншій формі власності, спрямована на одержання прибутку від виробництва товарів, виконання робіт і надання послуг, здійснювана на власний ризик і під власну відповідальність [16, с. 5].

На думку Т. Кашаніної, підприємництво – ініціативна діяльність господарюючих суб'єктів, заснована на їх самостійності, особистій зацікавленості та відповідальності, новаторстві та ризику [17, с. 9]

Узагальнення поглядів учених дає можливість визначити її як сукупність правомірних дій, які здійснюються професійно, систематично і на власний ризик особою, зареєстрованою як підприємець, з метою одержання прибутку.

Нормативне визначення підприємництва сформульовано у Господарському кодексі: самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність,

що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку [18].

Висновки

Підсумовуючи вище викладене, можемо зробити висновок про те, що поняття публічні послуги у сфері підприємницької діяльності з їх ознаками та підходами до розуміння – досить складна та багатогранна категорія адміністративного права. Дослідження проблематики публічних послуг у сфері підприємницької діяльності має бути спрямоване на вироблення єдиного теоретичного поняття, яке б вдало підтверджувалось практичною діяльністю органів публічної влади з реалізації владних повноважень, здійснюваних ними за вимогою підвладного суб'єкта. Саме тому, враховуючи наукові та законодавчі підходи до формулювання вказаного поняття, можна стверджувати, що публічні послуги у сфері підприємницької діяльності – це діяльність органів публічної влади та інших суб'єктів різних рівнів, що здійснюється за рахунок публічних і приватних коштів з надання фізичним і юридичним особам певних благ, які є соціально значущими для суспільства і держави.

Література

1. Словник іншомовних слів. URL: <https://www.jnsm.com.ua/sis/index.shtml>
2. Новий тлумачний словник української мови URL: <http://sum.in.ua/s/publichnyj>
3. В. Даль В. Толковый словарь живого великорусского языка: в 4 т. М.: Рус. яз., 1999. Т. 3: П. 1999. 576 с.
4. О. Кілієвич Англо-український глосарій термінів і понять з аналізу державної політики та економіки. К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2003. 510 с.
5. Юридична енциклопедія : в 6 т. / редкол. : Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. К.: «Укр. енцикл.», 2003. Т.5 : П-С. 398 с.
6. Плакида С. Сутність поняття послуга: теоретичні аспекти. Інноваційна економіка. 2013. № 6 (44). С. 241-243
7. Рєзнікова В. Сутність категорії «послуга»: аналіз існуючих концепцій. URL: [http://](http://radnuk.info/statti/230-tsvuv-pravo/14859---lr---.html)

radnuk.info/statti/230-tsvuv-pravo/14859---lr---.html

8. Григораш О. Публічні послуги у сфері державного управління: поняття та зміст. Науковий вісник Чернівецького університету: Правознавство. 2007. № 385. С. 73-78

9. Шаститко А. Е. Организационные рамки предоставления публичных услуг. Вопросы экономики. 2004. №7. С. 150-155

10. Тихомиров Ю. А. Публичные услуги: спрос общества и реализующие его институты //Материалы 6 Международной конференции. Модернизация экономики и выращивание институтов. М: ВШЭ, 2005.

11. Публичные услуги: правовое регулирование (российский и зарубежный опыт): сборник / под общ. ред. Е. В. Гриценко,- Н. А. Шевелевой. – М. :Волтерс Клувер, 2007. С. 32

12. Адміністративна процедура та адміністративні послуги. Зарубіжний досвід і пропозиції для України / І. Б. Коліушко (відп. ред.), В. П. Тимошук (авт. упоряд.). К. 2003. 496 с.

13. Легеза Є.О. Концепція публічних послуг: адміністративно-правовий аспект: автореф. дис.... доктора юрид. наук: 12.00.07. Запоріжжя, 2017. 34 с.

14. Верхован Петер Х. Підприємець: його економічна функція та суспільно-політична відповідальність. К. : Б.м., 1994. 59 с.

15. Попандопуло В. Коммерческое (предпринимательское право): учебник для студ. вузов, обучающихся по специальности «Юриспруденция». Серия Institutiones. М. : Юристь, 2003. 688 с.

16. Сизоненко В. Сучасне підприємництво: Навч. посіб. К.: Знання-Прес, 2008. 440 с

17. Кашанина Т. Предпринимательство: правовые основы. Предпринимательство. М.: Юрид. лит., 1994. 175 с

18. Господарський кодекс України: Закон України. Кодекс від 16.01.2003 № 436 – IV. (зі змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/436-15>

REFERENCES

1. Slovnyk inshomovnykh sliv [Dictionary of foreign words]. URL: <https://www.jnsm.com.ua/sis/index.shtml>

2. Novyi tlumachnyi slovnyk ukrainskoi movy [New Ukrainian definition dictionary]. URL: <http://sum.in.ua/s/publichnyj>
3. Dal', V. (1999). *Tolkoviy slovar' zhivogo velikoruskogo yazyka: v 4 t.* [Definition dictionary of colloquial Great Russian]. (Vols. 1-4). (V. 3.) Moscow: Rus. iaz. 398. (in Russ.)
4. Kiliievych, O. (2003). *Anhlo-ukrainskyi hlosarii terminiv i poniat z analizu derzhavnoi polityky ta ekonomiky* [English-Ukrainian glossary of terms and concepts for the analysis of public policy and economics]. Kyiv: Osnovy. 510. (in Ukr.)
5. Shemshuchenko, Yu. S. (Eds.). (2003). *Iurydychna entsyklopediia: v 6 t.* [Legal encyclopedia]. (Vols. 1-6). (Vols. 5). Kyiv: Ukr. encycl. 398. (in Ukr.)
6. Plakyda, S. (2013). *Sutnist poniattia posluha: teoretychni aspekty* [The essence of the concept of service: theoretical aspects]. *Innovatsiina ekonomika*, 6 (44). 241–243 (in Ukr.)
7. Rieznikova, V. *Sutnist katehorii «posluha»: analiz isnuichykh kontseptsii* [The essence of the category «service»: analysis of existing concepts]. URL: <http://radnuk.info/statyi/230-tsuv-pravo/14859--lr---.html>
8. Hryhorash, O. (2007). *Publichni posluhy u sferi derzhavnoho upravlinnia: poniatia ta zmist* [Public services in the field of public administration: concept and content]. *Naukovyi visnyk Chernivetskoho universytetu: Pravoznaustvo*, 385. 73–78 (in Ukr.)
9. Shastytko, A. E. (2004). *Organizacionnye ramki predostavleniya publichnyh uslug* [Organizational framework for the provision of public services]. *Voprosy ekonomiki*, 7. 150–155 (in Ukr.)
10. Tikhomirov, Ju. A. (2005). *Publichnye uslugi: spros obshchestva i realizuyushchie ego instituty* [Public services: the demand of society and the institutions that implement it]. *Modernizatsia ekonomiki i vyrashchivaniie institutov*. Moscow: VShE. (in Russ.)
11. Gritsenko, Ye. V., & Shevelieva, N. A. (Eds.). (2007). *Publichnye uslugi: pravovoe regulirovanie (rossijskij i zarubezhnyj opyt)* [Public services: legal regulation (Russian and foreign experience)]. Moscow: Volters Clover. P. 11 (in Russ.)
12. Koliushko, I. B., & Tymoshchuk, V. P. (Eds.). (2003). *Administrativna protsedura ta administrativni posluhy. Zarubizhnyi dosvid i propozytsii dlia Ukrainy* [Administrative procedure

АНОТАЦІЯ

В Україні в умовах сучасних реформаційних процесів актуальним є питання дослідження адміністративно-правового регулювання надання публічних послуг у межах окремих видів діяльності, у тому числі у сфері підприємництва. Залишається все ще недостатньо розробленим понятійно-категоріальний апарат, який надалі б використовувався у фаховій літературі, правотворчій та правозастосовній практиці. Метою дослідження є визначення змісту поняття «публічні послуги у сфері підприємницької діяльності», характеристика його правової природи та визначення ознак як адміністративно-правової категорії. Методами, що використовувались у даному дослідженні, є: аналіз, синтез, порівняльно-правовий, формально-юридичний, логіко-семантичний. Результати. Виконано аналіз поглядів науковців щодо розуміння сутності публічних послуг та зроблено висновок про те, що спільним у визначеннях є: це певна діяльність надавачів, спрямована на задоволення потреб та законних інтересів певних споживачів; послуги надаються суб'єктами публічного сектору і за їх наявності відповідальність несе публічна влада. Доведено, що базовим та таким, що потребує законодавчого закріплення є визначення публічних послуг, запропоноване вченими-адміністративістами: послуги, що надаються публічним сектором, за рахунок публічних коштів та за надання яких відповідальність несе публічна влада. Вони мають розрізнятися за ознакою суб'єктності. Обґрунтовано необхідність закріплення поняття «публічні послуги» на законодавчому рівні. Визначено ознаки публічних послуг: заявницький характер, публічно-правовий регламент, система суб'єктів їх надання – суб'єкти публічного адміністрування, орієнтованість на задоволення публічного інтересу. Сформульовано поняття підприємницької діяльності як сукупності правомірних дій, які здійснюються професійно, систематично і на власний ризик особою, зареєстрованою як підприємець, з метою одержання прибутку. Висновок. Публічні послуги у сфері підприємницької діяльності – досить складна та багатогранна категорія адміністративного права. Це діяльність органів публічної влади та інших суб'єктів різних рівнів, що здійснюється за рахунок публічних і приватних коштів з надання фізичним і юридичним особам певних благ, які є соціально значущими для суспільства і держави.

Ключові слова: послуги, публічні послуги, ознаки публічних послуг, підприємницька діяльність, публічні послуги у сфері підприємницької діяльності.

and administrative services. Foreign experience and proposals for Ukraine]. Kyiv. 496 (in Ukr.).

13. Legeza, Ye. O. (2017). *Kontseptsiiia publichnykh posluh: administratyvno-pravovyi aspekt*. [The concept of public services: administrative and legal aspect]. Extended abstract of doctor's thesis (12.00.07). Zaporizhzhia. 34 (in Ukr.).

14. Verhan, P. (1994). *Pidpriyemets: yoho ekonomichna funktsiia ta suspilno-politychna vidpovidalnist* [Entrepreneur: his economic function and socio-political responsibility]. Kyiv. 59 (in Ukr.).

15. Popandopulo, V. (2003). *Kommercheskoe (predprinimatel'skoe pravo)* [Commercial (business law)]. Moscow: Yurist. 688 (in Russ.).

16. Syzonenko, V. (2008). *Suchasne pidpriyemnytstvo* [Modern entrepreneurship]. Kyiv: Znannia-Pres. 440 (in Ukr.).

17. Kashanina, T. (1994). *Predprinimatel'stvo: pravovye osnovy* [Entrepreneurship: Legal Basis.]. Moscow: Jurid. lit. 175 (in Russ.).

18. *Hospodarskyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy* [Economic Code of Ukraine: Law of Ukraine]. *Zakon Ukrayiny* (16.01.2003 No 436 – IV. with amendments). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/436-15>

S.Yu. Obrusna, O.A. Holovach

PUBLIC SERVICES IN ENTREPRENEURSHIP ACTIVITIES AS ADMINISTRATIVE LEGAL CATEGORY

In Ukraine, in the context of modern reform processes, the issue of studying of the administrative and legal regulation of the provision of public services within certain types of activities, including the field of entrepreneurship, is rather relevant. The conceptual and categorical apparatus, which could be further used in the professional literature, law-making and law enforcement practices, remains insufficiently developed. **The aim** of the research is to determine the content of the concept of “public services in the field of entrepreneurship activity”, characterize its legal nature and define features as an administrative-legal category. **The methods** used in this study

are analysis, synthesis, comparative legal, formal legal, logical and semantic methods. **Results.** The analysis of the standpoints of the scientists in the understanding of the essence of the public services was carried out and the conclusion was made that despite the different approaches, the common definitions offered by the researchers are that this is a certain activity of suppliers aimed at meeting the needs and legitimate interests of certain consumers; services are provided by public sector entities and these are the public authorities that are responsible for their provision. It was proved that the basic and needing legislative consolidation is the definition of public services, offered by scientists researching administrative sphere, which is as follows: public services are the services provided by the public sector at the expense of public funds and for the provision of which the public authorities are responsible. They have to differ in terms of subjectivity. For an unambiguous understanding of the concept of “public services”, it is advisable to consolidate it at the legislative level by adopting an appropriate law that would regulate a fairly wide range of public services. The features of public services were determined: declarative nature, public law regulations, the system of subjects of their provision – subjects of public administration, focus on meeting public interests. The concept of entrepreneurial activity is formulated as a set of lawful actions that are carried out professionally, systematically and at their own risk by a person registered as an entrepreneur in order to make a profit. **Conclusion.** Public services in the field of entrepreneurial activity, with their features and approaches to understanding, is a rather complex and multifaceted category of administrative law. The public services in the entrepreneurship activity is defined as the activity of public authorities and other subjects of different levels, carried out at the expense of public and private funds to provide individuals and legal entities with certain benefits that are socially significant for the society and the state.

Keywords: services, public services, public services features, entrepreneurship activity, public services in the entrepreneurship activity.